

จดหมายข่าวโครงการความร่วมมือระหว่างประเทศไทย

ฉบับที่ 24 ประจำเดือนมกราคม – มีนาคม 2556

www.thai-german-cooperation.info

สวัสดีค่ะ

ในปี 2555 ที่ผ่านมา ได้เกิดโครงการใหม่ๆ อاثิ 3 โครงการที่เกี่ยวกับการผลิตและการบริโภคอย่างยั่งยืน ซึ่งเป็นเรื่องของนโยบายสนับสนุน การส่งเสริมอุตสาหกรรมชีวภาพและนวัตกรรมน้ำ รวมถึงการจัดตั้งศูนย์ศึกษาและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและนักลงทุนสิ่งแวดล้อม การผลิตและการบริโภคอย่างยั่งยืนเป็นหนึ่งในสาขาหลักของความร่วมมือระหว่างไทย-เยอรมัน และอาเซียน-เยอรมัน ในปัจจุบัน การดำเนินงานเป็นไปอย่างราบรื่นตามแผนที่วางไว้ ด้วยความร่วมมืออันดีจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย

บทความหลักในจดหมายข่าวฉบับนี้ เป็นเรื่องของการใช้พลังงานทดแทนและการอนุรักษ์พลังงาน ซึ่ง GIZ มีโครงการที่ร่วมมือกับกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน และสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน กระทรวงพลังงาน ซึ่งพลังงานนี้เป็นหนึ่งในสาขาหลักของความร่วมมือเช่นกัน นอกจากนี้ ท่านจะได้รับทราบความคืบหน้าการดำเนินงานของโครงการอื่นๆ และเราหวังเป็นอย่างยิ่งว่าท่านจะได้รับข้อมูลที่เป็นประโยชน์ไม่มากก็น้อย

ขอแสดงความนับถือ

คณะผู้จัดทำจดหมายข่าว

News & Features

Special Feature

- หน้า 1 - 2 แผนงานพัฒนาโครงการพลังงานทดแทนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
- หน้า 3 - 4 โครงการความร่วมมือไทย-เยอรมันตามแผนอนุรักษ์พลังงาน

Special Interview

- หน้า 5 - 6 นายประเสริฐ สินธุ์ประเสริฐ ผู้อำนวยการกองแผนงาน
- หน้า 7 - 8 นายสุเทพ เทลี่ยงศิริเจริญ ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนพลังงานกระทรวง พลังงาน (สนพ.)

Tips & Tricks

- หน้า 9 วัสดุอะไร?

Roundup

- หน้า 10 - 12 อาเกน เดิร์คเซ่นเกชย์ดแล้ว แต่ยังคงใช้ชีวิตอยู่ในประเทศไทย
- หน้า 13 โครงการ TGP-EEDP จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง “การวางแผนโครงการความร่วมมือไทย-เยอรมันตามแผนอนุรักษ์พลังงาน”
- หน้า 14 โครงการควบคุมศัตรูพืชสำหรับพืชอาหารโดยชีววิธีในภูมิภาคอาเซียนจัดประชุมที่บาหลี
- หน้า 15 การศึกษาดูงานปลูกข้าวและพืชผักอินทรีย์ในประเทศไทย
- หน้า 16 กลุ่มเกษตรกรรายย่อยเข้ารับประทานน้ำยาบัตรับรองมาตรฐานการผลิตปาร์ม้น้ำมันอย่างยั่งยืน GIZ จัดฝึกอบรมหลักสูตร “การจัดทำแผนและโครงการด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่อนุรักษ์เพื่อรับรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ”
- หน้า 17 GIZ และอพท. จัดสัมมนาการจัดการแหล่งท่องเที่ยวแบบครบอนต์
- หน้า 18 คณบัญชีไทยศึกษาดูงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างสีเขียว ณ ประเทศไทยเยอรมัน
- หน้า 19 ECO-BEST ปูรณาความรู้เศรษฐศาสตร์ระบบมินิเวสท์กู้ดูแลผืนป่า
- หน้า 20 ECO-BEST ลุ่มน้ำทำดีขับเคลื่อนให้สู่สุ่มน้ำสาขามะน้ำตั้งรัง
- หน้า 20 TDRI ร่วมศึกษาสถานภาพการเงินเพื่อพื้นที่คุ้มครองของไทย

Upcoming Events

[Special Feature]

แผนงานพัฒนาโครงการพลังงานทดแทนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้

โลกของเรารอยู่ได้ด้วยพลังงาน ไม่ว่าจะเป็นแสงจากธรรมชาติ หรือจากสิ่งมีชีวิตทั้งหลาย เมื่อโลกเราพัฒนาขึ้น ความต้องการ พลังงานในการประกอบกิจกรรมต่างๆ ในชีวิตประจำวันทั้ง ทางตรงและทางอ้อมจึงเพิ่มขึ้นด้วย แต่ด้วยปริมาณพลังงานที่ ใช้แพร่ผูกพันกับแหล่งกำเนิดพลังงาน การมองหาทางเลือก อื่นๆ จึงเป็นสิ่งจำเป็น เนื่องจากประเทศไทยเป็นศูนย์กลาง ธุรกิจที่สำคัญในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ กิจกรรมทาง เศรษฐกิจภายในประเทศก็มีการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลาและใช้ พลังงานในการขับเคลื่อนสูง รัฐบาลไทยต้องการสร้างความ มั่นคงด้านพลังงานและลดการพึ่งพาแหล่งพลังงานจาก ต่างประเทศ จึงจัดทำแผนพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงาน

ทางเลือก (AEDP) ปี 2555 - 2564 ขึ้น โดยมีเป้าหมายให้ ประเทศไทยผลิตพลังงานจากแหล่งพลังงานทดแทนคิดเป็น สัดส่วนร้อยละ 25 ของการผลิตพลังงานโดยรวมของประเทศไทย ในปี 2564

ด้วยบริบทดังกล่าว แผนงานพัฒนาโครงการพลังงานทดแทนใน ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ภายใต้การสนับสนุนของ กระทรวงเศรษฐกิจและเทคโนโลยีแห่งสหพันธ์สาธารณรัฐ เยอรมนี (BMWi) จึงก้าวเข้าสู่การดำเนินงานระยะที่สองใน ประเทศไทย (ตั้งแต่เดือนมกราคม 2556 – ธันวาคม 2557) โดยจะมุ่งเน้นไปที่การพัฒนาพลังงานชีมวลและพลังงาน แสงอาทิตย์

วัตถุประสงค์ของโครงการ

โครงการฯ มีจุดประสงค์เพื่อสนับสนุนกระบวนการพัฒนาของ ไทยให้สามารถบรรลุเป้าหมายของแผน 10 ปีโดยร่วมมือกับ กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน (พพ.) ในการ ถ่ายทอดความรู้ พัฒนาศักยภาพและให้คำปรึกษา โดยมี เป้าหมายสำคัญที่จะเสริมสร้างการพัฒนาพลังงานทดแทนใน

ประเทศไทย โดยเฉพาะพัฒนาชีมวลและพลังงานแสงอาทิตย์ อีกทั้งบูรณาการให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัด การพัฒนาด้วยการให้ภาคเอกชน สถาบันการเงิน ตลอดจน ชุมชนท้องถิ่นระหนักรถึงศักยภาพและประโยชน์ของการพัฒนา พลังงานทดแทนในประเทศไทย

แผนดำเนินงานและกิจกรรมของโครงการ

ในระยะที่สองนี้ แผนงานพัฒนาโครงการพลังงานทดแทนในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จะมุ่งส่งเสริมการพัฒนาโรงไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ขนาดกลางและขนาดย่อมในประเทศไทย อีกทั้งดำเนินงานโครงการต้นแบบกับโรงไฟฟ้าชีวมวลขนาดเล็ก

โครงการฯ จะดำเนินงานเพื่อส่งเสริมพลังงานชีวมวลในประเทศไทยต่อจากระยะที่หนึ่งซึ่งได้มีการจัดทำรายงานการศึกษาความเป็นไปได้และความคุ้มค่าของการสร้างโรงไฟฟ้าชีวมวลขนาดเล็กกำลังผลิต 1 เมกะวัตต์แบบชุมชนมีส่วนร่วม โดยต่ำบล้านฝาง จังหวัดขอนแก่นได้รับเลือกให้เป็นพื้นที่นำร่องโครงการฯ จะร่วมมือกับผู้ผลิตและพัฒนาเทคโนโลยีผู้เชี่ยวชาญจากเยอรมัน ตลอดจนนักลงทุนชาวไทยและนักพัฒนาโครงการด้านชีวมวล อีกทั้งโครงการฯ ยังได้บูรณาการให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมและถือหุ้นโรงไฟฟ้าเนื่องจากการยอมรับของชุมชนเป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่งที่จะทำให้โครงการฯ ดำเนินไปอย่างราบรื่นและก่อให้เกิดความยั่งยืน

ทั้งนี้ คาดว่าในอนาคตโครงการโรงไฟฟ้าชีวมวลแบบชุมชน มีส่วนร่วมนี้ จะเป็นศูนย์การเรียนรู้ให้แก่ผู้ที่สนใจจะพัฒนาโครงการพลังงานชีวมวลและเป็นกรณีศึกษาให้แก่สถาบันการเงินต่างๆ รวมไปถึงภาครัฐ เพื่อพัฒนาโครงการและกลไกสนับสนุนที่เหมาะสมมากยิ่งขึ้นให้เกิดการสร้างโรงไฟฟ้าชีวมวลขนาดเล็กเพิ่มขึ้นในประเทศไทย

พลังงานแสงอาทิตย์เป็นอีกแหล่งพลังงานทางเลือกหนึ่งที่สำคัญของประเทศไทย โดยในแผนพัฒนาพลังงานทดแทนและ

พลังงานทางเลือกได้กำหนดให้พลังงานที่ผลิตจากแสงอาทิตย์มีสัดส่วนเป็น 2,000 เมกะวัตต์ จากพลังงานทางเลือกทั้งหมดภายในปี 2564

ที่ผ่านมา รัฐบาลไทยมีมาตรการสนับสนุนและส่งเสริมให้เกิดการลงทุนด้านพลังงานแสงอาทิตย์ จึงมีนักลงทุนและนักพัฒนาโครงการจำนวนมากให้ความสนใจ ทำให้ความต้องการทำสัญญาซื้อขายไฟฟ้า (PPA) มีมากเกินกว่าที่รัฐบาลกำหนดไว้อย่างไรก็ตามภาครัฐยังไม่มีนโยบายส่งเสริมการผลิตไฟฟ้าพลังงานหมุนเวียนในส่วนของการกำหนดอัตรารับซื้อไฟฟ้าตามต้นทุนที่แท้จริง อีกทั้งยังไม่มีโครงการพลังงานแสงอาทิตย์ในครัวเรือนและธุรกิจขนาดกลาง

ดังนั้น โครงการฯ จะร่วมมือกับพพ. ในการพัฒนาโครงการไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ในประเทศไทยโดยจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ประกอบการไทยและเยอรมันได้แลกเปลี่ยนความรู้และวิธีการด้านพลังงานแสงอาทิตย์ เพื่อให้ได้มาซึ่งแนวทางในการพัฒนาโครงการแห่งผลิตไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์บนหลังคาต่อไป

นอกจากนี้ โครงการฯ จะผลักดันให้เกิดความร่วมมือทางวิชาการระหว่างประเทศไทยและเยอรมนี ซึ่งจะนำไปสู่การถ่ายทอดองค์ความรู้ด้านการใช้พลังงานแสงอาทิตย์เพื่อผลิตน้ำร้อนและเดินเครื่องอุปกรณ์ทำความสะอาดบ้านเพื่อให้เกิดการพัฒนาโรงงานสาขิตการใช้พลังงานแสงอาทิตย์เพื่อผลิตน้ำร้อนและเดินเครื่องอุปกรณ์ทำความสะอาดบ้านเพื่อให้เกิดการพัฒนาในประเทศไทย

โครงการความร่วมมือไทย-เยอรมันตามแผนอนุรักษ์พลังงาน

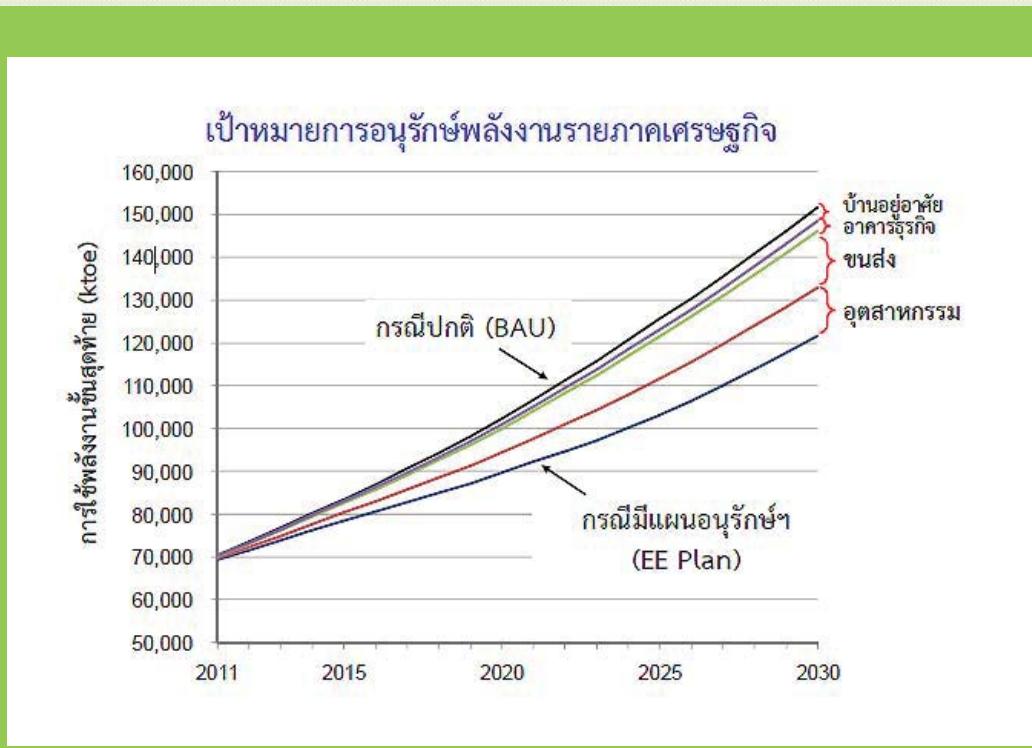
ด้วยความต้องการพลังงานที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องทุกปี ประเทศไทยจึงต้องพึ่งพาการนำเข้าพลังงานจากต่างประเทศกว่าครึ่งหนึ่งของความต้องการทั้งหมด และสัดส่วนการพึ่งพาเมืองโน้มสูงขึ้น

การอนุรักษ์พลังงานจึงมีส่วนสำคัญในการเสริมสร้างความมั่นคงพลังงาน การลดค่าใช้จ่ายครัวเรือน การลดต้นทุนการผลิตและ

บริการ การลดการเสียดุลการค้าและการเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ตลอดจนการช่วยลดการปล่อยมลพิษและก๊าซเรือนกระจกซึ่งเป็นต้นเหตุของการเกิดภาวะโลกร้อนและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศได้

สำหรับประเทศไทย การอนุรักษ์พลังงานถือเป็นนโยบายสำคัญ นับตั้งแต่การประกาศใช้พระราชบัญญัติการส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานปี 2535 โดยมีการจัดทำแผนการจัดสรรเงินกองทุนเพื่อส่งเสริมกิจกรรมการอนุรักษ์พลังงานในช่วงระยะเวลา 5 ปี ซึ่งในขณะนี้เข้าสู่ช่วงระยะที่ 4 แล้ว

นอกจากนี้ รัฐบาลไทยยังได้ให้สัตยาบันต่อผู้นำกลุ่มประเทศความร่วมมือทางเศรษฐกิจภาคพื้นเอเชียแปซิฟิกหรืออาเซียน เมื่อปี 2550 ว่าจะร่วมกันส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงานให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้ในปี 2573 สำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) ภายใต้กระทรวงพลังงาน ได้จัดทำแผนอนุรักษ์พลังงานระยะ 20 ปี ตั้งแต่ปี 2554 - 2573 เพื่อกำหนดนโยบายและแนวทางการดำเนินงานด้านการอนุรักษ์พลังงานของประเทศไทยในระยะยาว โดยมุ่งเน้นการลดความเข้มการใช้พลังงานลงร้อยละ 25 ในปี 2573 (เมื่อเทียบกับปี 2553) หรือเทียบเท่าการลดการใช้พลังงานขั้นสุดท้ายลง ร้อยละ 23.5 ในปี 2573

วัตถุประสงค์ของโครงการ

โครงการความร่วมมือไทย-เยอรมันตามแผนอนุรักษ์พลังงาน (TGP-EEDP) เป็นโครงการที่ GIZ “ไดร์บัทุนสนับสนุนจากกระทรวงสิ่งแวดล้อม คุ้มครองธรรมชาติและความปลดภัยทางปรมาณูแห่งสหพันธ์รัฐเยอรมนี (BMU) เพื่อส่งเสริมการทำงานภายใต้แผนอนุรักษ์พลังงาน โดยร่วมมือกับสำนักงานนโยบายและแผนพลังงาน (สนพ.) และองค์การบริหารจัดการก้าชเรือนกระจก (อบก.) ตลอดจนสถาบันวิจัยทั้งในและต่างประเทศได้แก่ บันทิตวิทยาลัยร่วมด้านพลังงานและสิ่งแวดล้อม และสถาบัน

Wuppertal ประเทศเยอรมนี เป็นระยะเวลา 3 ปี ตั้งแต่เดือน พฤษภาคม 2555 - เมษายน 2558

โครงการฯ มีจุดประสงค์หลักที่จะสนับสนุนการบูรณาการแผนอนุรักษ์พลังงาน 20 ปี เพื่อผลักดันนโยบายอนุรักษ์พลังงานให้สามารถนำไปสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรมในภาคอุตสาหกรรมและการอาคารธุรกิจซึ่งจะส่งผลให้เกิดการลดการปล่อยมลพิษและก้าชเรือนกระจก

แผนดำเนินงานและกิจกรรมของโครงการ

โครงการฯ ได้ออกแบบและวางแผนการดำเนินงานตามแผนอนุรักษ์พลังงาน 20 ปีของประเทศไทย โดยแบ่งออกเป็น 4 กลุ่มงาน ได้แก่

1. ข้อมูลฐานพลังงาน สำหรับจัดทำนโยบายและแผนงานด้านประสิทธิภาพพลังงาน
  2. มาตรฐานและการบังคับด้วยกฎหมายเบียบให้เกิดผลประหยัดพลังงาน
  3. มาตรการสนับสนุนและสร้างเสริมแรงจูงใจให้เกิดผลประหยัดพลังงาน
  4. การบูรณาการแผนอนุรักษ์พลังงานเข้ากับนโยบายด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
- ภายใต้แผนการดำเนินงานข้างต้น โครงการฯ จะดำเนินกิจกรรมต่างๆ ดังนี้
- ศึกษาวิเคราะห์ผลกระทบของแผนอนุรักษ์พลังงานและพัฒนาปรับปรุงการบริหารข้อมูลพลังงาน
  - พัฒนาปรับปรุงมาตรฐานประสิทธิภาพการใช้พลังงานในภาคอุตสาหกรรม ภาคการผลิตพลังงานและภาคอาคารธุรกิจ

เช่น การเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยของการใช้พลังงานจำเพาะ หรือการบังคับใช้เกณฑ์มาตรฐานประสิทธิภาพพลังงานในอาคารพัฒนาและปรับปรุงมาตรฐานการสนับสนุนและสร้างเสริมแรงจูงใจ เช่นมาตรการให้เงินอุดหนุนเพื่อชดเชยผลประหยัดพลังงานที่ตรวจพิสูจน์หรือประเมินได้ แก่ภาคเอกชน หรือการเสริมสร้างศักยภาพของบริษัทจัดการพลังงาน (ESCO)

• บูรณาการนโยบายอนุรักษ์พลังงานและกลไกการตรวจสอบเข้ากับนโยบายหรือมาตรการด้านการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

นอกจากนี้ โครงการฯ ยังมุ่งหวังที่จะนำผลลัพธ์และประสบการณ์ว่าด้วยนโยบายการอนุรักษ์พลังงานของประเทศไทยเป็นกรณีศึกษาสำหรับประเทศไทยอื่นๆ ในภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างประเทศไทยด้านการลดการปล่อยมลพิษและก้าชเรือนกระจกในประเทศไทยกำลังพัฒนา

[Special Interview]

บทสัมภาษณ์นายประเสริฐ สินสุขประเสริฐ ผู้อำนวยการกองแผนงาน กรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน (พพ.)

- ความสำคัญและเหตุผลของความร่วมมือระหว่างกรมพัฒนาพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน (พพ.) และ GIZ ภายใต้โครงการคืออะไร และจะเริ่มการดำเนินงานร่วมกันเมื่อไหร่

ประเทศไทยเป็นประเทศที่โดดเด่นในเรื่องการพัฒนาและส่งเสริมพลังงานทดแทนและอนุรักษ์พลังงาน ดังจะเห็นได้จากนโยบายของรัฐบาลและการกำหนดเป้าหมายการส่งเสริมพลังงานภายใต้แผนพัฒนาพลังงานทดแทน หรือ Alternative Energy Development Plan (AEDP) 2012 ที่ส่งเสริมการพัฒนาพลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือกให้ได้ร้อยละ 25 ในปี 2564 และแผนพัฒนาการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพที่กำหนดให้มีการลดความเข้มข้นของการใช้พลังงาน (Energy Intensity) ลงร้อยละ 25 ภายใน 20 ปี ในส่วนของ พพ. ได้กำหนดการดำเนินกิจกรรมต่างๆ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการใช้พลังงานทดแทนให้เป็นไปตามเป้าหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาและการใช้เทคโนโลยีทางด้านพลังงานทดแทน และการส่งเสริมและพัฒนาการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ และยังมุ่งเน้นการสร้างเครือข่าย การมีส่วนร่วม รวมถึงการถ่ายทอดเทคโนโลยีจากแหล่งต่างๆ ทั้งในและต่างประเทศ

ด้วยเหตุนี้ความร่วมมือด้านการส่งเสริมและพัฒนาพลังงานทดแทนกับหน่วยงานและองค์กรระหว่างประเทศ จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้การดำเนินยุทธศาสตร์ไปสู่เป้าหมาย พพ. ได้ร่วมมือกับ GIZ มาเป็นอย่างดี โดยโครงการที่ พพ. ได้รับการสนับสนุนที่ผ่านมา มีส่วนช่วยพัฒนาพลังงานทดแทนของไทยให้มีความก้าวหน้ามากขึ้น เช่น โครงการสนับสนุนการพัฒนาบุคลากรทางด้านแสงอาทิตย์ การส่งเสริมอุตสาหกรรมการเกษตรด้านการอนุรักษ์พลังงานและพลังงานทดแทน เป็นต้น

สำหรับโครงการในปัจจุบันที่ พพ. ได้ร่วมมือกับ GIZ นี้ ถือเป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนให้เป็นไปตาม

**“ประเทศไทยเป็นประเทศที่
โดดเด่นในเรื่องการพัฒนาและ
ส่งเสริมพลังงานทดแทนและ
อนุรักษ์พลังงาน”**

เป้าหมาย ด้วยการเข้ามาช่วยพัฒนาทักษะของบุคลากร การบริหารจัดการความเสี่ยง ความรู้และความเข้าใจในการลงทุนด้านพลังงานทดแทน และการใช้เทคโนโลยีประยุกต์พลังงาน ซึ่งจะได้รับการถ่ายทอดจากประเทศเยอรมนีที่มีการพัฒนาศักยภาพด้านพลังงานทดแทนเป็นที่ยอมรับและทันสมัย และหากได้มีการศึกษาจากประสบการณ์และกรณีศึกษาต่างๆ เพิ่มเติมก็จะสามารถนำมาปรับใช้กับการดำเนินนโยบายของไทยได้มากขึ้น นอกจากนี้ กิจกรรมของโครงการ ยังจะช่วยขยายการพัฒนาตลาดพลังงานทดแทนและประสิทธิภาพ พลังงาน เพื่อให้เกิดการดำเนินโครงการร่วมกันระหว่างภาคเอกชนไทยและเยอรมนีจึงเป็นโอกาสอันดีที่ พพ. จะร่วมมือกับ GIZ อีกครั้งในโครงการนี้ ซึ่งคาดว่าจะสามารถดำเนินงานได้ในต้นปี 2556

2) บทบาทหลักของ พพ. ในการดำเนินโครงการร่วมกับ GIZ คืออะไร และจะดำเนินงานด้านใดเป็นสำคัญ

ในการดำเนินโครงการร่วมกับ GIZ พพ. ส่วนใหญ่จะเน้นการส่งเสริมชุมชนและผู้ประกอบการให้มีการผลิตและใช้พลังงานทดแทนให้ก้าวขึ้น ทาง การใช้เทคโนโลยีประหยัดพลังงาน สำหรับโครงการนี้ พพ. จะเน้นกิจกรรมเกี่ยวกับเรื่องการใช้น้ำ

ร้อนแสงอาทิตย์ เรื่องโรงไฟฟ้าชีวมวลชุมชน เรื่องสหกรณ์ข้อมูลโครงการพลังงานหมุนเวียนในไทย และเรื่องการสร้างเครือข่ายการใช้bio-gass

3) ท่านคิดว่านโยบายจะสามารถทำมาปฏิบัติและปรับใช้ได้จริงแค่ไหน

ตามที่กระทรวงพลังงานได้กำหนดด้วยศาสตร์ในการจัดทำแผนที่นำทาง (Roadmap) เพื่อส่งเสริมการพัฒนาพลังงานทดแทน และพลังงานทางเลือกให้ได้ร้อยละ 25 ใน 10 ปี (พ.ศ.2555-2564) และเพื่อก้าวไปสู่การเป็นสังคมคาร์บอนต่ำ พพ. ก็ได้มีการดำเนินกิจกรรมต่างๆ และมีมาตรการกระตุ้นให้เกิดการใช้พลังงานทดแทนให้เป็นไปตามกรอบนโยบายที่วางไว้ อาทิ

มาตรการส่วนเพิ่มราคารับซื้อไฟฟ้าที่ผลิตจากพลังงานทดแทน (adder) มาตรการส่งเสริมการลงทุนในลักษณะต่างๆ ในรูปของสินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ การร่วมลงทุน การให้เงินอุดหนุน และการให้สิทธิประโยชน์ทางภาษี ก็จะเห็นได้ว่าประเทศไทยมีนโยบายที่จริงจังในการผลักดันพลังงานทดแทน

4) ประโยชน์ที่ประเทศไทยจะได้จากการนี้

ประโยชน์ที่จะได้รับจากโครงการนี้ที่สำคัญ ได้แก่ การเรียนรู้เทคโนโลยีพลังงานทดแทน การใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ การกระตุ้นให้ภาคเอกชนลงทุนและสามารถต่อยอดธุรกิจได้มากขึ้น การส่งเสริมชีดความสามารถของบุคลากร และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ประสบการณ์การส่งเสริมพลังงาน

ทดแทนในประเทศเยอรมนี ซึ่งจะนำไปสู่ความมั่นคงทางด้านพลังงาน การประหยัดค่าใช้จ่าย การใช้พลังงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ การเป็นสังคมเมืองคาร์บอนต่ำ และสามารถสร้างรายได้เพิ่มขึ้น

5) ภาพรวมสถานการณ์ปัจจุบันและแนวโน้มของการใช้พลังงานในประเทศไทยเป็นอย่างไร

ข้อมูลภาพรวมการใช้พลังงานทดแทน ณ เดือนตุลาคม 2555 ของประเทศไทยจะเห็นได้ว่ามีการใช้พลังงานทดแทนอยู่ที่ร้อยละ 9.7 ดังนั้น จะเห็นว่าแนวโน้มสัดส่วนการใช้พลังงานทดแทน

ของไทยมีอัตราที่สูงขึ้น และเป็นการบ่งชี้ว่า พพ. สามารถที่จะดำเนินกิจกรรมให้เป็นไปตามแผน AEDP ที่วางไว้

ประเภท	หน่วย	เป้าหมายตามแผนฯ 10 ปี (พ.ศ.2555-2564)	การใช้พลังงานทดแทน ณ ตุลาคม 2555
1. พลังงานลม (Wind)	MW	1,200	110.93
2. พลังงานแสงอาทิตย์ (Solar)	MW	2,000	351.64
2.1 ผลิตไฟฟ้า	ktoe	100	4
2.2 ผลิตน้ำร้อน			
3. พลังน้ำ (Hydro)	MW	1,608	96.50
4. พลังงานรูปแบบใหม่	MW	3	-
5. ชีวมวล (Bio-mass)			
5.1 ผลิตไฟฟ้า	MW	3,630	1,959.95
5.2 ผลิตความร้อน	ktoe	8,200	4,502.00
6. ถ่านเชื้อเพลิง (Bio-gas)	MW	600	172.85
6.1 ผลิตไฟฟ้า	ktoe	1,000	447.00
7. ขยะ (MSW)	MW	160	42.72
7.1 ผลิตไฟฟ้า	ktoe	35	78.00
7.2 ผลิตความร้อน			
8. เอทานอล (Ethanol)	ล้านลิตร/วัน	9	1.30
9. ไบโอดีเซล (Bio-Diesel)	ล้านลิตร/วัน	5.97	2.50
10. เชื้อเพลิงใหม่ทดแทนที่ใช้เชลล์	ล้านลิตร/วัน	25	-
สัดส่วนการใช้พลังงานทดแทน		25%	9.70%

ภาพรวมการใช้พลังงานทดแทน ณ เดือนตุลาคม

บทสัมภาษณ์นายสุเทพ เหลี่ยมศิริเจริญ ผู้อำนวยการสำนักงานนโยบายและแผนพัฒนา (สนพ.)

1) มุ่งมองของท่านเรื่องความสำคัญของแผนอนุรักษ์พัฒนาต่อยุทธศาสตร์พัฒนาของชาติ

นโยบายอนุรักษ์พัฒนาถือเป็นกลยุทธ์หนึ่งของยุทธศาสตร์พัฒนาของชาติที่ต้องอาศัยการวางแผนเชิงกลยุทธ์อย่างเป็นระบบและต้องสามารถนำไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรมได้ทันที แผนอนุรักษ์พัฒนาควรสอดคล้องไปกับยุทธศาสตร์

พัฒนาของชาติและรวมมองอย่างบูรณาการตั้งแต่ต้นน้ำถึงปลายน้ำ เฉกเช่นเดียวกับการวางแผนยุทธศาสตร์พัฒนาของชาติที่ควรใช้การวิเคราะห์มิติด้านพัฒนาอย่างรอบด้าน ไม่ควรมองเห็นแค่มิติเดียว ต้องพิจารณา มิติหลักทั้งห้ามิติ อย่างแรกคือมิติความมั่นคงของพัฒนา เราต้องคำนึงถึงเรื่องความมั่นคงของพัฒนาในระยะยาวว่าเราจะมีใช้อายุยาวเพียงพอและใช้ให้เกิดประสิทธิภาพที่สูงสุดได้อย่างไร มิติที่สอง คือเรื่องการเมืองและการวางแผนนโยบายก็เป็นเรื่องที่สำคัญ เพราะรัฐบาลจะเป็นหน่วยงานหลักในการผลักดันนโยบายให้เกิดขึ้นจริง มิติที่สามคือ เรื่องผลกระทบด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม มิติที่สี่คือ เรื่องเศรษฐกิจและอัตราการเจริญเติบโตของประเทศ ซึ่งในขณะเดียวกัน ต้องดูด้วยว่าประเทศไทยสร้างราคากลางงานที่เหมาะสมด้วยหรือไม่ และสุดท้ายคือ มิติด้านเทคโนโลยี การวิเคราะห์มิติด้านพัฒนาของชาติทั้งห้ามิติให้รอบด้านจะเป็นการผลักดันให้เกิดการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพและนำไปสู่การพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

2) ท่านมองว่าความท้าทายของแผนอนุรักษ์พัฒนา 20 ปีของประเทศไทย มีอะไรบ้าง

งานที่เกี่ยวข้องแผนอนุรักษ์พัฒนา 20 ปีของประเทศไทยเป็นอะไรที่ท้าทายมาก โดยเฉพาะการผลักดันไปสู่แผนปฏิบัติงานจริง แม้ว่าแผนฯ ได้ประกาศออกไปอย่างเป็นทางการแล้ว แต่ คนในแวดวงพัฒนาส่วนใหญ่ก็ยังไม่มีความเชื่อมั่นว่าแผนฯ จะเกิดขึ้นได้จริงหรือทำได้สำเร็จ นอกจากจากความสามารถและความตั้งใจของผู้บริหารและภาคเอกชนที่จะร่วมมือกันแล้ว แต่ในแวดวงพัฒนาอย่างมีนัยสำคัญจากโครงการหรือมาตรการอนุรักษ์พัฒนาที่ได้นำไปปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม ดังนั้นสิ่งสำคัญของนโยบายหรือมาตรการอนุรักษ์พัฒนาคือกระบวนการติดตามประเมินผล รายงานและสอบถาม ซึ่งเป็นหัวข้อที่ผมเห็นว่ามีความสำคัญและควรต้องพัฒนาอย่างมาก และเร่งด่วน ในปัจจุบันเรามีแผนงาน โครงการต่างๆ มากมายที่

ดำเนินงานขับเคลื่อนด้านการอนุรักษ์พัฒนาอยู่ แต่โดยปกติโครงการเหล่านั้นยังไม่มีการต่อยอดหรือติดตามประเมินผล เพื่อนำไปพัฒนาและปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น สรุปคือ การติดตามและประเมินผลเป็นสิ่งที่เราต้องมาช่วยกันขับเคลื่อน และกระตุ้นคนไทยทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องให้ได้รับคิด รู้จักทำ ปรับปรุง และต่อยอดต่อไปเรื่อยๆ เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน และยิ่งมีโครงการความร่วมมือระหว่างประเทศนี้ขึ้นมา ก็ยิ่งเป็นสิ่งที่ดีและมีความท้าทายมากที่จะนำแผนฯ ไปสู่การเปลี่ยนแปลงที่ดีขึ้น ผมเชื่อว่า เรื่องระบบบริหารหรือมาตรฐานต่างๆ เป็นเรื่องที่ต้องทำ ยิ่งได้อย่างคุ้มครองมากจากประเทศไทยเยอร์มนี ยิ่งขอบเขต แผนสนับสนุนเต็มที่

3) เหตุผลที่สนพ.มีความสนใจด้านความร่วมมือระหว่างประเทศไทยกับ GIZ ในฐานะที่เป็นหน่วยงานหลักของโครงการไทย – เยอรมันตามแผนอนุรักษ์พัฒนา (TGP-EEDP)

นับเป็นเรื่องดีมากสำหรับโครงการฯ ที่จะได้แลกเปลี่ยนประสบการณ์ รวมไปถึงความสำเร็จด้านการวางแผนและ

นโยบายและความรู้ต่างๆ ผมเห็นว่าประเทศไทยเยอร์มนีคือเป็นประเทศที่ประสบความสำเร็จด้านการบริหารจัดการพัฒนา

ทั้งด้านการอนุรักษ์พลังงานและการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งมีชื่อเสียงด้านพลังงานทดแทนอีกด้วย อีกทั้ง GIZ ถือเป็นองค์กรของรัฐบาลเยอรมันที่ให้การสนับสนุนโครงการฯ ร่วมกับสนพ. ย่อมนำเสนอดิจิทัลที่เหมาะสมให้กับประเทศไทย

4) ความคาดหวังที่ประเทศไทยจะได้รับจากโครงการฯ นี้ สิ่งที่สนพ. หรือประเทศไทยคาดหวังไม่ใช่สุดยอดเทคโนโลยีหรือ “Super Technology” แต่เราต้องการเทคโนโลยีที่เหมาะสม คนไทยสามารถทำได้ ปฏิบัติได้เทคโนโลยีนี้ไม่ได้หมายถึงสิ่งของ เพียงอย่างเดียว แต่มันเป็นวิธีคิด วิธีบริหาร เทคนิค ความคิดสร้างสรรค์ และระบบต่างๆ ซึ่งคิดว่าตรงจุดนี้จะเกิดผลได้เร็ว ถ้า เราเอาระบบนี้มาสอนให้คนไทยสามารถคิดได้ แผนฯ ก็ไปได้ จาก การเข้ามาทำงานร่วมกันตรงนี้ส่วนหนึ่งก็จะเกิดกระบวนการเรียนรู้เลียนแบบและมีการปฏิบัติในรูปแบบที่เป็นมาตรฐานตาม กัน ในมุมมองของผม ผมคิดว่าเรื่องเทคโนโลยีไม่ใช่ปัญหาหลัก ของประเทศไทยแต่ปัญหาหลักจะอยู่ที่มิติทางสังคมและสิ่งแวดล้อม ซึ่งจริงๆ แล้วส่งผลกระทบในวงกว้าง จึงต้องวิเคราะห์ประเด็นนี้ ให้เข้าใจอย่างถ่องแท้ การมองปัญหาได้ฯ ต้องวิเคราะห์ตรงนี้ให้ ได้โดยเฉพาะเรื่องความคิด เรื่องคน หลายคนมักจะอ้างถึงการ ให้ความรู้หรือการใส่ข้อมูลเข้าไปมากๆ แต่อย่างไรก็ตาม ถ้า ผู้รับข้อมูลไม่มีประสิทธิภาพเพียงพอ รับไปแล้วไม่สามารถ นำไปคิดต่อยอด หรือลงมือปฏิบัติ ก็เปล่าประโยชน์ ผมเห็นว่า GIZ เป็นองค์กรระหว่างประเทศจากเยอรมันที่เข้ามาแลกเปลี่ยน

5) สนพ. จะมีบทบาทในการสนับสนุนและให้ความร่วมมือกับ GIZ ในโครงการฯ นี้อย่างไรบ้าง

เป็นเรื่องที่โชคดีมาก ที่สนพ. นอกจากจะเป็นสำนักงานที่ รับผิดชอบในการกำหนดนโยบายและแผนพัล้งงานของชาติ ภายใต้กฎหมายแล้ว สนพ. ยังทำหน้าที่เป็นเลขานุการของ คณะกรรมการนโยบายพลังงานแห่งชาติ (กพช.) โดยมี นายกรัมนตรีเป็นประธาน นอกจากนี้ สนพ. ยังมีงบประมาณ จำกองทุนเพื่อส่งเสริมการอนุรักษ์พลังงาน ที่จะสามารถ

“ สิ่งที่สนพ. หรือประเทศไทย คาดหวังไม่ใช่สุดยอดเทคโนโลยี หรือ “Super Technology” แต่เรา ต้องการเทคโนโลยีที่เหมาะสม คนไทยสามารถทำได้ ปฏิบัติได้ ”

องค์ความรู้และวิธีคิดต่างๆ รวมถึงร่วมมือกันเสริมสร้าง ศักยภาพของคนไปจนถึงการเพิ่มขีดความสามารถขององค์กร ของผมอย่างให้เน้นเรื่องการมองเห็นภาพรวม การคิด อย่างมีธรรดาการและการวิเคราะห์เชิงกลยุทธ์ เพื่อมุ่งเน้นให้เกิด การพัฒนาที่ยั่งยืน

ขับเคลื่อนมาตรการหรือโครงการต่างๆ ให้เป็นไปตามนโยบาย และแผนที่วางไว้ ด้วยเหตุนี้ สนพ. น่าจะสนับสนุนโครงการ ร่วมมือระหว่างประเทศไทย-เยอรมันตามแผนอนุรักษ์พลังงาน ร่วมกับ GIZ ได้อย่างคล่องตัวและมีประสิทธิภาพในการผลักดัน นโยบายอนุรักษ์พลังงานไปสู่การปฏิบัติอย่างเป็นรูปธรรม

Tips & Tricks

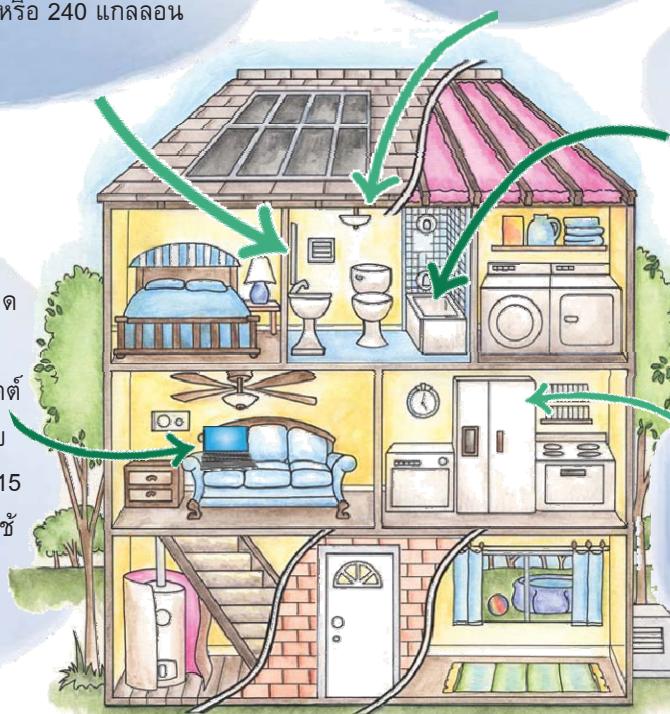
ปิดก๊อกน้ำขั้นตอนเบร์ฟันทั้งต่อนเช้าและก่อนเข้านอน จะสามารถประหยัดน้ำได้ถึง 8 แกลลอนต่อวัน หรือ 240 แกลลอนต่อเดือน

ถ้าเปิดคอมพิวเตอร์ทิ้งไว้ตลอด 24 ชั่วโมง เป็นเวลา 1 ปี จะต้องใช้ไฟฟ้า 1,270 กิโลวัตต์ ชั่วโมง ซึ่งทำให้เกิดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ 1,715 ปอนด์ต่อูกสูบบรรยายกาศ และใช้ไฟฟ้าเทียบเท่ากับการขับรถยนต์เป็นระยะทาง 1,886 ไมล์

ถ้าใช้หลอดฟลูโบรีเซ็นท์แทนหลอดไส จะช่วยประหยัดค่าไฟได้ประมาณร้อยละ 20

การเปิดน้ำทิ้งไว้ 5 นาที ต้องใช้พลังงานเท่ากับการเปิดไฟ (หลอดไฟ 60 วัตต์) เป็นเวลา 14 ชั่วโมง

ตู้เย็นที่ผลิตขึ้นในปัจจุบันประหยัดไฟฟ้าได้มากกว่าครึ่งเมื่อเทียบกับตู้เย็นที่ใช้มา 12 ปี

มากกว่า 1 ใน 5 ของพลังงานขั้นดันในโลก ใช้สำหรับการขนส่ง รองลงมาคืออุตสาหกรรม การก่อสร้าง และเกษตร โดยเป็นรูปแบบของน้ำมันเบนซิน ซึ่งในแต่ละวันต้องมีการเผาพลานูเกือบ 792.5 ล้านแกลลอน

ถ้าการใช้พลังงานในอาคารอุตสาหกรรม มีประสิทธิภาพมากขึ้นร้อยละ 10 จะเทียบเท่ากับการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกที่เกิดจากการรถยนต์ 30 ล้านคัน

[Roundup]

อาเกน เดิร์คเซ่นเกษยณแล้ว แต่ยังคงใช้ชีวิตอยู่ในประเทศไทย

กว่า 40 ปี ที่ได้ร่วมงานกับ GIZ (ชื่อเดิมคือ GIWA, GTZ) อาเกน เดิร์คเซ่น ได้เกษียณอายุแล้วเมื่อวันที่ 31 ธันวาคม 2555 ที่ผ่านมา เขาริ่มงานในองค์กรแห่งนี้ในปี 2515 โดยปฏิบัติหน้าที่ในประเทศไทย บังกลาเทศ ในปี 2520 ได้ดำรงตำแหน่งที่ปรึกษาโครงการส่งเสริมนิคมสร้างตนเองไทย-เยอรมัน ซึ่งกรมประชาสงเคราะห์เป็นหน่วยงานที่ร่วมโครงการ ต่อมาในระหว่างปี 2531 - 2541 อาเกนได้รับตำแหน่งที่ปรึกษาอาวุโสและหัวหน้าคณะทำงานโครงการไทย-เยอรมันเพื่อการพัฒนาพื้นที่สูง (TG-HDP) ในพื้นที่ภาคเหนือของประเทศไทย ซึ่งเป็นโครงการที่ประสบความสำเร็จมากโครงการหนึ่ง โดยร่วมมือกับสำนักงานป้องกันและปราบปรามยาเสพติดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอื่นๆ จำนวน 20 แห่งจาก 6 กระทรวง นอกจากนี้อาเกนยังเคยปฏิบัติหน้าที่อยู่ในประเทศไทยริลังกาเป็นเวลาหลายปีด้วย

นับตั้งแต่ปี 2543 เป็นต้นมา อาเกนมีบทบาทสำคัญในการจัดทำโครงการและงานบริหารของ GIZ International Services และยังกำกับดูแลโครงการให้แก่องค์กรผู้ให้ทุนระหว่างประเทศอื่นๆ เช่น ธนาคารเพื่อการพัฒนาแห่งเอเชีย สะพานยุโรป องค์กรความร่วมมือด้านการพัฒนาแห่งสวิตเซอร์แลนด์ ในด้านต่างๆ มากมาย เช่น การพัฒนาองค์กร การปฏิรูประบบสุขภาพ การพัฒนาชนบทและเมือง การอาชีวศึกษา การพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม สิ่งแวดล้อมและความหลากหลายทางชีวภาพ และการบริโภคและการผลิตอย่างยั่งยืน แม้ว่าอาเกนจะเกษียณอายุแล้ว แต่ก็ยังไม่หยุดทำงาน โดยยังคงเป็นเจ้าหน้าที่อิสระให้แก่ GIZ และดำรงตำแหน่งกงสุลกิตติมศักดิ์แห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมันประจำภาคเหนือของประเทศไทยต่อไป จากที่ได้ริ่มมาตั้งแต่ปี 2543

ถ้าอยากรู้จักขาเกนให้มากกว่านี้ ก็คงจะต้องมาลองดูว่าขาเกน เดิร์คเซ่น (HAGEN DIRKSEN) นั้นเป็นไครและมีอะไรที่น่าสนใจอีกบ้าง

Hospitality

ในฐานะผู้แทนของ GIZ และรัฐบาลเยอรมัน บ้านของขาเกนที่เชียงใหม่ยังเป็นที่รับรองแขกสำคัญและสมาชิกองค์กร การกุศลมากมาย เนื่องจากวันเพ็ญ ศักดาหาร ภารยายของขาเกน เป็นเจ้าของโอเอชิส บ้านแสندอย รีสอร์ทแอนด์สปา (www.oasisluxury.net) และร้านอาหารแสนคำ เทอร์เรส (www.saenkhamterrace.com)

Appreciation

ขาเกนซึ่งชอบศิลปวัฒนธรรม ช่างฝีมือและศิลปกรรม รวมทั้งสะสมภาคเบี้ยนโดยเฉพาะภาคเฉียงเหนือของจัตกรชาวเวียดนามและชาวไทย ทั้งขาเกนและวันเพ็ญมักเข้าร่วมกิจกรรมหลากหลายที่เกี่ยวข้องกับศิลปวัฒนธรรมและการกุศลในภาคเหนือ ตลอดจนภาคอื่นๆ ในประเทศไทย ในปี พ.ศ. 2526 ขาเกนได้รับพระราชทานเครื่องราชอิสริยาภรณ์อันมีเกียรติยิ่งมงกุฎไทยชั้นที่ 5 (เบญจมาภรณ์มงกุฎไทย) และต่อมาในปี พ.ศ. 2552 ได้รับเครื่องราชอิสริยาภรณ์ Federal Cross of Merit ของเยอรมนีเนื่องจากเป็นผู้มีบทบาทในการสนับสนุนพัฒนาเมืองระหว่างไทยและเยอรมัน

Golf

หลังเกษียณ เரาจพงษ์ขาเกน (แต้มต่อ 17) ได้ที่สนาmagolf นอกจากนี้ ขาเกนยังแรงดีหัวดeneen ได้อาย่างไม่น่าเชื่อ คนคงสงสัยว่าเขาถึงวัยเกษียณอายุแล้วจริงหรือ

Education

ขาเกนสำเร็จการศึกษาด้านการเกษตรนานาชาติจากเยอรมนีและได้ประกาศนียบัตรชั้นสูงสาขาเศรษฐกิจการเกษตร (การตลาด) และปริญญามหาบัณฑิตสาขาพัฒนาการเกษตรในเขตต้อน (เศรษฐกิจการเกษตร) จากมหาวิทยาลัยเรดดิ้ง ประเทศอังกฤษ

North Germany

ขาเกนเดินทางไปเมืองโอลเดนบูร์กและเบรเมิน ทางตอนเหนือของเยอรมนี แต่การเข้ารับราชการทหาร การศึกษาระดับโรงเรียนและการศึกษาขั้นสูงทำให้เขาได้มีโอกาสใช้ชีวิตในภาคอื่นๆ นอกเหนือจากภาคตะวันตกของเยอรมนีด้วย พ.ศ. 2515 เป็นปีที่ขาเกนเดินทางออกจากเยอรมนีเป็นครั้งแรก หลังจากนั้น (ยกเว้นช่วงปี พ.ศ. 2517 - 2520 ที่ศึกษาต่อในประเทศไทยและอังกฤษ) ขาเกนใช้ชีวิตและทำงานในทวีปเอเชียมาระยะหนึ่ง

Deutscher Hilfsverein

อาเกนเป็นกรรมการขององค์กรที่ไม่หวังผลกำไร “German Help” ซึ่งให้การช่วยเหลือผู้ประสบปัญหาวิกฤตในประเทศไทย www.dhv-thailand.de

International Perspective

เข้าใช้ชีวิตอยู่ในประเทศไทย แต่รอบรู้หลากหลายวัฒนธรรม และนอกจากเขาจะเป็นที่รู้จักในเรื่องของความซื่อตรง และคล่องงานแบบคนเยอรมันแล้ว เขายังมีความนุ่มนวลอ่อนโยนแบบคนไทยและยังเป็นคนเปิดกว้างอีกด้วย

Right place, taste and time

การสร้างความประทับใจเป็นสิ่งสำคัญ โดยเฉพาะในบทบาทและตำแหน่งที่ได้รับมอบหมาย ความสามารถทางการทูตและมารยาทที่เหมาะสมได้นำมาซึ่งความน่าเชื่อถือให้แก่อาเกนและหน่วยงานต้นสังกัดเสมอมา

K-Knowledge

อาเกนไม่ชอบความรู้แบบครึ่งๆ กลางๆ ไม่ว่าจะเป็นเรื่องส่วนตัวหรือเรื่องงานเขายังพยายามเรียนรู้และทำความเข้าใจอย่างละเอียดและไตร่ตรองอย่างรอบคอบเสมอ เขายอมรับว่าตนเองไม่รู้เรื่องมากกว่าจะให้คำตอบที่ไม่ครบถ้วนสมบูรณ์

Sanooh

เขาเป็นคนมีอารมณ์ขันและหัวเราะข้าตัวเองเสมอ ความรอบรู้และประสบการณ์ทำให้อาเกนเข้าสังคมเก่ง และสามารถสร้างความสนุกสนานให้แก่คนรอบข้างได้ในเกือบทุกสถานการณ์

Eating

อาเกนไม่ได้เป็นคนช่างเลือก เขายารับประทานอาหารเกือบทุกอย่าง โดยชอบอาหารไทยและอาหารอิตาเลียนเป็นพิเศษ ชอกโกแลตและไอศครีมเป็นอาหารหวานที่โปรดปราน

N-Nature

ประการสุดท้าย คนรู้จักและเพื่อนร่วมงานมักจะพูดว่าเขายังเป็นคนสุภาพและเป็นมืออาชีพ แม้ว่าจะมีฐานะทางสังคมสูงแต่อาเกนให้เกียรติแก่คนทุกชนชั้นเสมอ

โครงการ TGP-EEDP จัดประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่อง“การวางแผนโครงการความร่วมมือไทย- เยอรมัน ตามแผนอนุรักษ์พลังงาน”

โครงการความร่วมมือไทย-เยอรมันตามแผนอนุรักษ์พลังงาน (TGP-EEDP) ได้จัดงานประชุมเชิงปฏิบัติการ “การวางแผนโครงการความร่วมมือไทย- เยอรมัน ตามแผนอนุรักษ์พลังงาน” ขึ้นระหว่างวันที่ 29 - 30 ตุลาคม 2555 ที่ผ่านมา เพื่อให้ผู้ร่วมประชุมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องได้เข้าร่วมรับฟังความเป็นมา วัตถุประสงค์ของโครงการ รวมถึงแผนงานและความร่วมมือของโครงการตลอดจนกำหนดกรอบความร่วมมือและความรับผิดชอบร่วมกันระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ทั้งนี้ โครงการฯ จะเริ่มศึกษาและวิเคราะห์ข้อมูลพลังงานในประเทศไทยที่มีอยู่ในปัจจุบันเพื่อนำไปใช้ในการพัฒนาข้อมูลฐานพลังงานการตรวจวัด การรายงานและการทวนสอบ สำหรับนโยบายอนุรักษ์พลังงาน โดยจัดจ้างที่ปรึกษาให้เข้ามาทำงานร่วมกับสถาบัน Wuppertal เพื่อกuhn ทวนและวิเคราะห์ว่าข้อมูลพลังงานในประเทศไทยมีเพียงพอหรือไม่ ที่จะนำไปใช้ประโยชน์ในการจัดทำนโยบายและมาตรการต่างๆ ภายใต้แผนอนุรักษ์พลังงานต่อไป

โครงการควบคุมศัตรูพืชสำหรับพืชอาหารโดยชีววิธีในภูมิภาคอาเซียนจัดประชุมที่บาหลี

เมื่อวันที่ 20 - 22 พฤศจิกายน 2555 ที่ผ่านมา โครงการควบคุมศัตรูพืชสำหรับพืชอาหารโดยชีววิธีในภูมิภาคอาเซียนได้จัดประชุมกับผู้ร่วมงานโครงการครั้งที่สองขึ้นที่ประเทศไทยในเดือนนี้เชียด โดยมีการพิช กระทรวงเกษตรแห่งสาธารณรัฐอินโดนีเซีย เป็นเจ้าภาพ การประชุมครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อนำเสนอผลการดำเนินงานโครงการในช่วง 6 เดือนที่ผ่านมา และจัดตั้งคณะผู้เชี่ยวชาญระดับภูมิภาคขึ้น 2 คณะ เพื่อกำกับดูแลการใช้ชีวภัณฑ์ในการควบคุมศัตรูพืช และพัฒนาแนวทางในการฉีดพ่น/หัวน้ำ/หยด การใช้และการค้าชีวภัณฑ์ในการควบคุมศัตรูพืช

รวมทั้งขอรับข้อเสนอแนะเชิงยุทธศาสตร์จากคณะกรรมการที่ปรึกษาโครงการในการประชุมครั้งที่สองด้วย นอกจากนี้ ผู้เข้าร่วมประชุมยังได้มีโอกาสสรุปทัศนศึกษาซึ่งกรมพืชสวนจัดขึ้นและเป็นผู้สนับสนุนกิจกรรม โดยได้ไปเยี่ยมชมสมาคมเกษตรกรผู้ปลูกข้าวแดงอินทรีย์จاتิลูวี์ เพื่อเรียนรู้วิธีผลิตข้าวหอมแดงซึ่งผ่านการรับรองมาตรฐานเกษตรอินทรีย์ของอินโดนีเซีย ซึ่งข้าวแดงชนิดนี้เป็นพันธุ์ท้าวทานโกรและศัตรูพืชตามธรรมชาติและอาจโตสูงถึง 1.6 เมตร รวมทั้งยังอุดมไปด้วยวิตามิน เกลีอิแอล โพเลตและเส้นใยอาหารอีกด้วย

การศึกษาดูงานปลูกข้าวและพืชผักอินทรีย์ในประเทศไทย

ในระหว่างวันที่ 2 - 7 ธันวาคม 2555 ที่ผ่านมา โครงการควบคุมศัตรูพืชสำหรับพืชอาหารโดยชีววิธีในภูมิภาคอาเซียนได้จัดการศึกษาดูงานให้แก่คณะผู้แทนจากศูนย์ศึกษาและพัฒนาการเกษตร ประเทศไทยกัมพูชา (CEDAC) จำนวน 12 คน เพื่อเรียนรู้แนวปฏิบัติที่ดีของการผลิตข้าวอินทรีย์และพืชผักอินทรีย์ในประเทศไทย

CEDAC เป็นองค์กรไม่แสวงผลกำไรซึ่งนำของประเทศไทยกัมพูชาที่ดำเนินงานด้านการพัฒนาการเกษตรและชนบท โดยพัฒนาศักยภาพและองค์ความรู้ด้านการเกษตรที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมให้แก่เกษตรกรในชนบท CEDAC ก่อตั้งขึ้นเมื่อเดือนสิงหาคม 2540 โดยได้รับการสนับสนุนการดำเนินงานจาก GRET ซึ่งเป็นองค์กรไม่แสวงผลกำไรเพื่อการวิจัยและแลกเปลี่ยนทางเทคโนโลยีของประเทศไทยฟรังเศสผลงานของ CEDAC ที่ได้รับการยกย่องคือการส่งเสริมให้เกษตรกรเป็นผู้นำในการส่งเสริมเกษตรกรด้วยกันเองการจัดการฝึกอบรมนวัตกรรมทางการเกษตรการสนับสนุนการจัดการองค์กร และการเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร โดยกิจกรรมความร่วมมือร่วมกับ GIZ แห่งประเทศไทยที่กำลังดำเนินงานอยู่ในปัจจุบันคือการผลิตข้าวอินทรีย์และพืชผักอินทรีย์

ในการศึกษาดูงานครั้งนี้ คณะผู้แทนได้ไปเยี่ยมชมแหล่งผลิตข้าวอินทรีย์ในพื้นที่ทั้งสองหลักที่สำคัญทางภาคตะวันออกเฉียงเหนือและได้ไปเยี่ยมชมศูนย์กลางการเพาะปลูกพืชผักอินทรีย์ในหลายจังหวัดทางภาคตะวันตกของประเทศไทย อีกด้วย

คณะผู้แทนได้เรียนรู้วิธีที่องค์กรผู้ผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ดำเนินงานกับเกษตรกรรายย่อย แนวทางการทำงานร่วมกับชุมชน เทคโนโลยีการผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ การเกษตรที่ดี และเหมาะสม (GAPs) ระบบควบคุมภัยใน การตรวจสอบภัยนอก ระบบรับรองมาตรฐาน ระบบทวนสอบย้อนกลับการจัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ การผลิตและใช้วัสดุที่ไม่เป็นอันตราย ในการควบคุมศัตรูพืช เทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยวและการแปรรูป การสีข้าว การบรรจุแบบสูญญากาศ การจัดเก็บ การรวมข้าวด้วยก้าชาร์บอนไดออกไซด์ การขนส่ง กิจกรรมขยายปลีกและการตลาด

การศึกษาดูงานในครั้งนี้นับเป็นโอกาสดีที่ CEDAC จะสามารถนำแนวปฏิบัติที่ดีที่ได้เรียนรู้จากประเทศไทยไปขยายผลส่งเสริม การผลิตสินค้าเกษตรอินทรีย์ และพัฒนาศักยภาพของเกษตรกรรายย่อยและองค์กรเกษตรกรให้มีบทบาทในการผลิตอาหารสุภาพในประเทศไทยได้มากขึ้น

กลุ่มเกษตรกรรายย่อยเข้ารับประกาศนียบัตรรองมาตรฐานการผลิตปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืน

เมื่อวันที่ 31 ตุลาคม 2555 ที่ผ่านมา ด้วยแผนกกลุ่มเกษตรกรรายย่อยผู้ผลิตปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืนภายใต้โครงการผลิตปาล์มน้ำมันและน้ำมันปาล์มเพื่อพัฒนาชีวภาพอย่างยั่งยืนของ

GIZ ห้อง 4 กลุ่ม ได้แก่ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อการผลิตปาล์มน้ำมันยั่งยืน ยูนิวนิช-ปลายพระยา กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อการผลิตปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืน เหนือคลอง-เข้าพนม จ.ระบี กลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อการผลิตปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืน สุขสมบูรณ์ จำกัด จังหวัดชลบุรี และกลุ่มวิสาหกิจชุมชนเพื่อการผลิตปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืน จังหวัดสุราษฎร์ธานี ได้เข้ารับประกาศนียบัตรรองมาตรฐานการผลิตปาล์มน้ำมันอย่างยั่งยืน ในงานประชุม Roundtable on Sustainable Palm Oil ครั้งที่ 10 (RT 10) ณ ประเทศสิงคโปร์ ซึ่งมีผู้เข้าร่วมงานกว่า 900 ราย จาก 33 ประเทศทั่วโลก โดยกลุ่มเกษตรกรรายย่อย 4 กลุ่มแรกของประเทศไทยนี้ นับเป็นกลุ่มแรกของโลกที่ได้รับการรับรองว่าการผลิตปาล์มน้ำมันของเกษตรกรรายย่อยอิสระเพราะมีการผลิตที่มีความยั่งยืน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม จนเป็นที่ยอมรับในระดับสากล

GIZ จัดฝึกอบรมหลักสูตร “การจัดทำแผนและโครงการด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่อนุรักษ์เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ”

ระหว่างวันที่ 28 - 30 พฤศจิกายน 2555 ที่ผ่านมา GIZ และองค์กรบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์กรมหาชน) หรืออพท.ร่วมกับกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่าและพันธุ์พืชและคณะกรรมการศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จัดฝึกอบรมหลักสูตร “การจัดทำแผนและโครงการด้านการท่องเที่ยวในพื้นที่อนุรักษ์เพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศรุ่นที่ 2” ณ ศูนย์ฝึกอบรมที่ 2 เข้าใหญ่ จังหวัดนครนายก เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้หลักสูตรการท่องเที่ยวและ

การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศให้แก่นักวางแผนข้าราชการและพนักงานของกรมอุทยานฯ ที่รับผิดชอบจัดทำแผนงานและโครงการที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการพื้นที่อนุรักษ์โดยมุ่งหวังว่า กรมอุทยานจะสามารถนำองค์ความรู้ด้านการท่องเที่ยวและการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศไปบูรณาการเข้ากับแผนการจัดการการท่องเที่ยวในเขตอุทยานและพื้นที่อนุรักษ์ให้มีความเป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศและช่วยลดผลกระทบต่อโลกร้อนได้

GIZ และอพท. จัดสัมมนาการจัดการแหล่งท่องเที่ยวแบบคาร์บอนต่ำ

โครงการการปักป้องสภาพภูมิอากาศในภาคการท่องเที่ยวภายใต้ความร่วมมือระหว่าง GIZ และองค์กรบริหารการพัฒนาพื้นที่พิเศษเพื่อการท่องเที่ยวอย่างยั่งยืน (องค์กรมหาชน) หรือ อพท. ได้ร่วมมือกับมูลนิธิใบไม้เขียว การท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย สมาคมธุรกิจการท่องเที่ยวจังหวัดตราด มหาวิทยาลัยพะเยา และมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จัดการประชุมเชิงปฏิบัติการเรื่องการจัดการพื้นที่แหล่งท่องเที่ยวแบบคาร์บอนต่ำ ณ จังหวัดตราด เชียงราย เลย และกรุงเทพฯ เพื่อเป็นเวทีในการแลกเปลี่ยนองค์ความรู้ ประสบการณ์ด้านการจัดการแหล่งท่องเที่ยวจากทั้งผู้เชี่ยวชาญชาวไทยและเยอร์มัน และเพื่อสร้างเครือข่ายด้านการจัดการแหล่งท่องเที่ยว เพื่อส่งเสริมการท่องเที่ยวแบบคาร์บอนต่ำ เพย์แพร์คู์ มือการจัดการแหล่งท่องเที่ยวแบบคาร์บอนต่ำ

จากสัดส่วนการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ออกจากสู่ชั้น

บรรยากาศ จากสถานประกอบการที่สูงถึงร้อยละ 21 ของภาคการท่องเที่ยวทั้งหมด การประชุมฯ จึงได้นัดการลดการปล่อยก๊าซคาร์บอนไดออกไซด์ โดยการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพในสถานประกอบการโรงแรม รีสอร์ท ตามหลักทริปเปิล วิน (Triple Win) 3 ขั้นตอน ได้แก่

- 1) การลดการใช้พลังงานที่ไม่จำเป็น
- 2) การใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ
- 3) การใช้พลังงานทดแทน

นอกจากนี้ ยังมีประเด็นเรื่องการตลาด การออกแบบแพ็คเกจท่องเที่ยว ที่ทำให้นักท่องเที่ยวรู้สึกว่าผลตอบแทนจากการเป็นส่วนหนึ่งของการใช้คาร์บอนต่ำนั้นคุ้มค่า และเสนอบริการเชิงอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม และกลยุทธ์ทางการตลาดของการท่องเที่ยวแบบคาร์บอนต่ำของประเทศไทย รวมทั้งการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งภาครัฐผู้กำหนดนโยบาย

คณะผู้แทนไทย ศึกษาดูงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างสีเขียว ณ ประเทศเยอรมนี

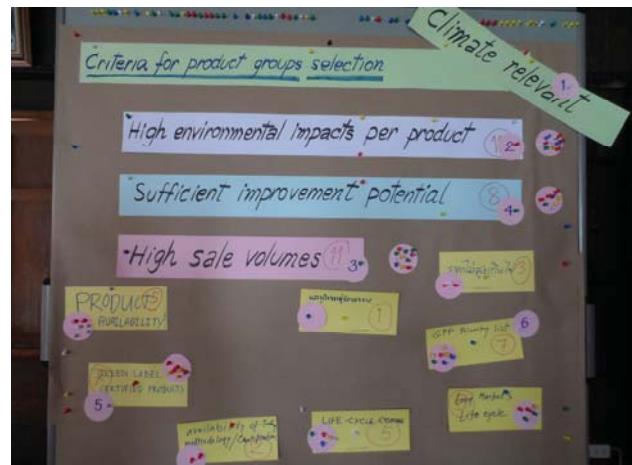

เมื่อวันที่ 27 ตุลาคม – 4 พฤศจิกายน 2555 ที่ผ่านมา โครงการ “การจัดซื้อสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและคลาส สิ่งแวดล้อม” ได้จัดให้มีการศึกษาดูงานด้านการจัดซื้อจัดจ้างสีเขียว ณ ประเทศเยอรมนี เพื่อเปิดโอกาสให้เจ้าหน้าที่จาก หน่วยงานไทยที่ร่วมโครงการได้แก่ กรมควบคุมมลพิษ สถาบัน สิ่งแวดล้อมไทย องค์กรบริหารจัดการก้าชเรือนกระจา (องค์กรมหาชน) สถาบันฯ แห่งประเทศไทย รวมทั้ง เจ้าหน้าที่ของ GIZ ได้เรียนรู้แนวทางการปฏิบัติที่ดีในการจัดซื้อ สินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและระบบคลาส สิ่งแวดล้อมในประเทศเยอรมนี โดยเฉพาะอย่างยิ่งคลาส สิ่งแวดล้อม Blauer Engel ที่เป็นที่รู้จักและได้รับการยอมรับเป็น อย่างดีในประเทศเยอรมนี ซึ่งประเทศไทยต้องการนำแนว ทางการปฏิบัติที่ดีมาปรับใช้กับคลาสสิ่งแวดล้อมของไทย คณะ ผู้แทนไทยได้รับทราบและเรียนรู้เกี่ยวกับกระบวนการรับรอง คลาสสิ่งแวดล้อม Blauer Engel การพัฒนาเกณฑ์ข้อกำหนดที่ เกี่ยวกับสภาพภูมิภาค ข้อกำหนดเกี่ยวกับการตรวจประเมิน รวมทั้งค่าใช้จ่ายในการขอคลาสสิ่งแวดล้อม และการทำ การตลาดของคลาสสิ่งแวดล้อม

นอกจากนี้ทางโครงการได้มีการจัดการประชุมเชิงปฏิบัติการ ระหว่างคณะทำงานโครงการจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับ

ผู้เชี่ยวชาญเยอรมันจากสถาบัน Oeko Institute Freiburg เพื่อรับทราบและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับขั้นตอนการ ดำเนินงาน และการพัฒนาระบบคลาสสิ่งแวดล้อมในประเทศไทย ผลจากการประชุมครั้งนี้คือมีการระบุเกณฑ์ในการคัดเลือก กลุ่มผลิตภัณฑ์เพื่อนำมาพัฒนาเกณฑ์ข้อกำหนดด้านสภาพ ภูมิภาค โดยมีการนำเสนอกลุ่มผลิตภัณฑ์ดังต่อไปนี้ ตู้เย็น เครื่องปรับอากาศ กระดาษ เครื่องพิมพ์เอกสาร เครื่องถ่าย เอกสาร หลอดไฟฟลูอเรสเซนต์ และรถยนต์ หลังจากมีการ อนุมัติกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่นำเสนอไป จะมีการพัฒนาเกณฑ์ด้าน สภาพภูมิภาคของกลุ่มผลิตภัณฑ์ที่คัดเลือกไว้ต่อไป

จากการคืนหน้าของโครงการ ได้ทำให้ประเทศไทยอีนๆ ใน ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ได้แก่ ประเทศไทยโคนีเชีย สิงคโปร์ และจีน สนใจแลกเปลี่ยนข้อมูลด้านการพัฒนาการ จัดซื้อสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและระบบคลาส

สิ่งแวดล้อมกับประเทศไทย ซึ่งคาดว่าต่อไปจะมีประเทศไทยอีนๆ สนใจเข้าร่วมมากขึ้น โครงการได้กำหนดให้มีการประชุมระดับ ภูมิภาคในเดือนมีนาคม 2556 นี้ โดยจะร่วมมือกับหอการค้า สิงคโปร์-เยอรมัน และโครงการสิ่งแวดล้อมแห่งสหประชาชาติ

ECO-BEST ปูฐานความรู้เศรษฐศาสตร์ระบบนิเวศแก่ผู้ดูแลผืนป่า

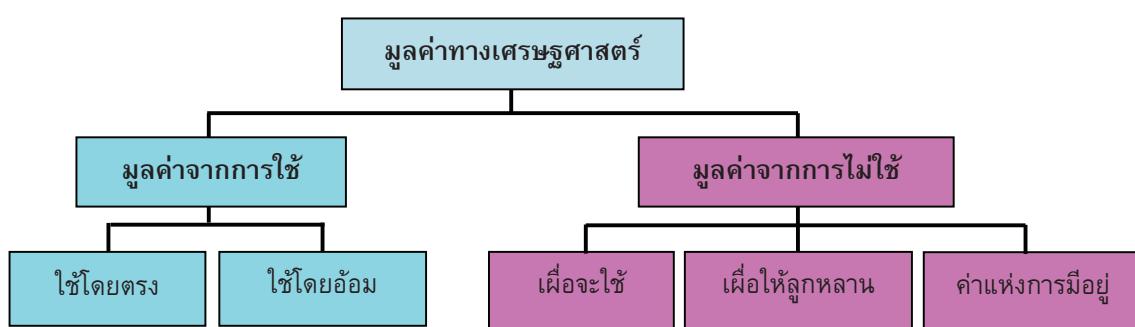
จากการต้องการในการเสริมสร้างศักยภาพของบุคลากรในสังกัดกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช และส่วนราชการที่เกี่ยวข้องของโครงการเพิ่มศักยภาพการใช้มาตรการทางเศรษฐศาสตร์เพื่อคงคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพ และระบบนิเวศ (ECO-BEST) ด้านเศรษฐศาสตร์ระบบนิเวศ GIZ จึงได้เรียนเชิญรศ.ดร. อุดมศักดิ์ ศิลปะรัชวงศ์ จากสถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์หรือ NIDA มาพัฒนาหลักสูตรการอบรม เรื่อง “แนวคิดพื้นฐานด้านเศรษฐศาสตร์เพื่อการจัดการพื้นที่คุ้มครองและพื้นที่กันชน” ในช่วงเดือนตุลาคม - ธันวาคม 2555 ที่ผ่านมา รวม 3 ครั้ง โดยมีข้อสรุปที่น่าสนใจดังนี้

- สาเหตุที่ประโยชน์ทางอ้อมของพื้นที่คุ้มครอง เช่น การควบคุมกลไกของระบบในธรรมชาติ - การให้เหลื่อมล้ำ การป้องกันภัยธรรมชาติ หรือเป็นถิ่นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าถูกจัดให้เป็น ทรัพย์สาธารณะเพราะสินค้า/บริการที่ได้จากพื้นที่คุ้มครองนั้น ผู้บริโภคนหนึ่งไม่สามารถกีดกันการบริโภคของอีกคนหนึ่งได้ (Non-excludable) และการบริโภคของคนหนึ่งไม่ทำให้ความพอยใจในการบริโภคของอีกคนหนึ่งลดลง (non-rival) หน่วยงานที่ดูแลพื้นที่คุ้มครองจึงทำหน้าที่บริหารจัดการไม่ได้ผลลัพธ์และบริการนั้น แต่ธรรมชาติคือผู้ผลิต ดังนั้น กรมอุทยานแห่งชาติ และเจ้าหน้าที่จึงถือว่าเป็นหนึ่งในผู้บริโภคของพื้นที่คุ้มครองด้วยเช่นกัน
- ต้องเข้าใจว่า “ราคা” ไม่ใช่ตัวแทนของ “มูลค่า” มูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของบริการระบบนิเวศจึงไม่มีราคานิด เพราะผู้บริโภคไม่ต้องซื้อสินค้าและบริการจากธรรมชาติ และ

ธรรมชาติซึ่งเป็นผู้ผลิตก็ไม่ได้ลงทะเบียนหรือจ้างให้ Kra Mafit บริการและสินค้าให้แก่泯นุชย์ การประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของบริการนิเวศนี้จะใช้ราคานิดมาเป็นตัวประเมินวัดไม่ได้

- บริการระบบนิเวศไม่มีตลาดซื้อขายที่ชัดเจน การประเมินมูลค่าที่ถูกต้อง จึงต้องประเมินจากส่วนเกินของผู้บริโภค (Consumer surplus) หรืออาจเรียกได้ว่าเป็นความอิ่มอกอิ่มใจของผู้บริโภค
- และด้วยเหตุที่ผู้บริโภคต่างกลุ่มกันเพราะมีภูมิหลัง มีความเข้าใจและมีประสบการณ์ต่างกัน และที่สำคัญคือ มีวิถีชีวิตรี่ที่พึงพิงบริการนิเวศที่แตกต่างกัน ย่อมเป็นเหตุให้ผู้บริโภค มีความอิ่มอกอิ่มใจต่อระบบนิเวศไม่เท่ากัน ดังนั้น การประเมินมูลค่าฯ จึงจำเป็นต้องระบุขอบเขตของพื้นที่ หรือประเภทของบริการนิเวศที่ต้องการประเมินให้ชัดเจนก่อน และจึงออกแบบการประเมินด้วยเครื่องมือทางเศรษฐศาสตร์ที่ถูกต้อง และที่สำคัญคือ ต้องเหมาะสมกับเวลาและบประมาณที่มีอยู่อย่างจำกัด

ดร. อุดมศักดิ์ อธิบายอย่างชัดเจนว่า นักเศรษฐศาสตร์แบ่งประเภทการประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ของระบบนิเวศ หรือทรัพยากรธรรมชาติออกเป็น 2 ประเภท คือ มูลค่าที่มีจากการใช้ (หั้งทางตรงและทางอ้อม) และมูลค่าที่มีจากการไม่ใช้ (เพื่อไว้ใช้ในอนาคต เพื่อเป็นแรงดึงให้ลูกหลาน และมูลค่าของมีอยู่) ดังปรากฏในแผนภูมินี้

จากการอบรมหลักสูตรดังกล่าว ทำให้เกิดความเข้าใจว่าในส่วนของมูลค่าที่มีจากการใช้โดยตรงในเชิงเศรษฐศาสตร์ คือ การที่ผู้คนเข้าไป ใช้ทรัพยากรถึงที่ ไม่ว่าจะนำทรัพยากรนั้นๆ ออกมากลางที่อยู่หรือไม่ก็ตาม ดังนั้นการท่องเที่ยวจึงจะถูกจัดอยู่ในประเภทการใช้โดยตรงด้วย ซึ่งแตกต่างจากความหมายในเชิงนิเวศวิทยาที่จำแนกให้การท่องเที่ยวเป็นการใช้ประโยชน์ทางอ้อม และสำหรับคำว่าการใช้โดยอ้อมในเชิงเศรษฐศาสตร์นั้น หมายถึง การที่ผู้คนได้ใช้ประโยชน์จากระบบนิเวศหรือทรัพยากร โดยที่ตัวเองไม่ได้อยู่ในแหล่งทรัพยากรในเวลาเดียวกัน เช่น การที่ชุมชนมีอากาศดีเพราะมีแหล่งต้นไม้ออยู่ใกล้ๆ หรือการที่ป้ำไม้เป็นแหล่งดูดซับและกักเก็บคาร์บอน ทำให้ปริมาณก๊าซเรือนกระจกที่จะเข้าสู่ชั้นบรรยากาศลดลงได้ สำหรับมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ที่เกิดจากการไม่ใช้ คือ มูลค่าที่ผู้บริโภค มีความอิ่มอ饱ใจเมื่อทรัพยากรหรือระบบนิเวศไม่ถูกนำมาใช้เลย เช่น ความรู้สึกดีๆ ที่ประเทศไทยยังคงมีช้างป่าที่อาศัยในป่าได้อย่างอิสระ หรือ ความรู้สึกดีๆ ในวันนี้ที่ลูกหลานของเราในอนาคตจะยังคงมีโอกาสได้เข้าไปศึกษาหรือพับเห็นนกยูงในป่าแม่วงก์ หรืออีกหนึ่งคือการที่ผู้คนในวันนี้รู้สึกอิ่มอ饱ใจที่ยังคงรักษาธรรมชาติให้ลูกหลานได้ เป็นต้น

นอกจากนี้ ดร.อุดมศักดิ์ยังได้อธิบายเพิ่มเติมว่า วิธีการประเมินมูลค่าทางเศรษฐศาสตร์ตามภาพข้างต้น มี 2 ประเภท คือ การวัดทางตรง โดยผ่านกลไกราคาตลาด ได้แก่ การวัดปริมาณผลผลิตที่เปลี่ยนไป การวัดต้นทุนการเจ็บปวย การวัดต้นทุนการฟื้นฟู การวัดต้นทุนการหลีกเลี่ยงและป้องกัน ซึ่ง วิธีการวัดทางตรงนี้ไม่เหมาะสมกับการค้นหา มูลค่าของระบบนิเวศ หรือทรัพยากรใดๆ ที่ไม่มีราคางาน เช่น การลดความรุนแรง

ของคลื่นยักษ์สีนามิ โดยแนวป่าชายเลน หรือ การกัดแทะ ประภารังของปลา นกแก้ว และ cavity กาก ที่เป็น เม็ดทราย ละเอียดของมาทำให้ หาดทรายละเอียดๆ มีราคาเท่าไหร่

ดังนั้นมูลค่าของบทบาทของป่าชายเลนหรือป่าลานแก้วที่มีต่อ ความเป็นอยู่ของผู้คน จึงต้องใช้วิธีการประเมินวัดทางอ้อม โดยผ่านความเต็มใจจ่าย (willingness to pay) ของผู้บริโภคที่ได้รับบริการจากป่าชายเลนและการมีหาดทรายละเอียดๆ ได้แก่ วิธีวัดราคาแบบแบ่ง วิธีวัดต้นทุนการเดินทาง วิธีสมมติ เหตุการณ์ และวิธีทดลองพฤติกรรมทางเลือก การประเมินวัด ของแต่ละวิธี มีความยากง่ายที่ต่างกัน ซึ่งรวมถึงเวลาและงบประมาณของแต่ละวิธียอมต่างกันด้วย

จากการอบรมดังกล่าว ผู้เข้าร่วมได้มีโอกาสแลกเปลี่ยน ความเห็นร่วมกัน รู้จักคิดและทำงานกลุ่ม ทำให้ผู้เข้าอบรม ได้รับความรู้ ความสนุกสนาน และสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้จริงในงานที่เกี่ยวข้องได้ นอกจากนี้ การอบรมยังเป็นที่สนใจ ของผู้เข้าร่วมเป็นอย่างมาก และเสนอให้มีการอบรมเรื่องนี้กับ หน่วยงานต่างๆ ทั้งในระดับกระทรวงและท้องถิ่นอีกด้วย

ECO-BEST ลุ่มน้ำท่าดีข้ายายแนวคิดไปสู่ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำตั้ง

เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2555 ที่ผ่านมา โครงการเพิ่มศักยภาพ การใช้มาตรการทางเศรษฐศาสตร์เพื่อคงคุณค่าความ หลากหลายทางชีวภาพและระบบนิเวศ (ECO-BEST) ได้เข้า ร่วมประชุมเพื่อทบทวนการบริหารจัดการน้ำแบบบูรณาการใน ลุ่มน้ำสาขาแม่น้ำตั้ง เขตจังหวัดนครศรีธรรมราชและตั้ง ณ วิทยาลัยเทคโนโลยีภาคใต้ (เอสเทค) อำเภอทุ่งสง จังหวัด นครศรีธรรมราช ซึ่งจัดโดยสถาบันสิ่งแวดล้อมไทยและเทศบาล นครทุ่งสง ในการประชุม ผู้เข้าร่วมงานได้นำเสนอแนวคิดและ

มาตรการต่างๆ ในการบูรณาการการจัดการลุ่มน้ำเพื่อบรรเทา ภัยน้ำแล้งและน้ำหลักตลอดสองฝั่งของแม่น้ำตั้งที่มีต้น กำเนิดมาจากอุทยานแห่งชาติน้ำตกโยง อำเภอทุ่งสง ในส่วน ของโครงการฯ ได้นำเสนอแนวคิดและหลักการเศรษฐศาสตร์ ระบบนิเวศและความหลากหลายทางชีวภาพ (TEEB: The Economics of Ecosystem and Biodiversity) ที่มุ่งสร้างความ ตระหนักรู้และยอมรับว่าผู้บริโภคหรือผู้ได้รับประโยชน์จากระบบ นิเวศหรือทรัพยากรความหลากหลายทางชีวภาพ ต้องมีหน้าที่

รับภาระค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาระบบนิเวศนั้นๆ ซึ่งโครงการฯ ได้เริ่มนำมาวิเคราะห์ในพื้นที่ลุ่มน้ำท่าดี เพื่อร่วมกับหน่วยงานในพื้นที่ค้นหาว่า มาตรการเศรษฐศาสตร์ใดที่จะเหมาะสม และฝ่ายต่างๆ ให้การยอมรับและสนับสนุน เพื่อให้ผู้ที่ได้รับประโยชน์หรืออาศัยความสมบูรณ์ของลุ่มน้ำท่าดี ได้ร่วมรับภาระค่าใช้จ่ายในการดูแลรักษาแหล่งต้นน้ำและตลอดริมฝั่งลำน้ำท่าดี รวมถึงร่วมกันกำหนดว่ามาตรการนี้ควรมี

กลไกอย่างไร ฝ่ายต่างๆ จะร่วมรับภาระมากน้อยแค่ไหน และที่สำคัญคือ ครัวครัวเป็นผู้ดูแลให้เกิดความเสมอภาคและโปร่งใสในการบริหารจัดการมาตรการเศรษฐศาสตร์ในลุ่มน้ำท่าดีนี้ ที่ประชุมให้ความสนใจกับแนวทางของโครงการฯ เป็นอย่างยิ่ง และจะนำข้อเสนอที่พิจารณาบรรจุไว้ในยุทธศาสตร์เรื่องจัดการพื้นที่ป่าดันน้ำของลุ่มน้ำท่าดีไป

TDRI ร่วมศึกษาสถานภาพการเงินเพื่อพื้นที่คุ้มครองของไทย

ด้วยโครงการเพิ่มศักยภาพการใช้มาตรการทางเศรษฐศาสตร์เพื่อคงคุณค่าความหลากหลายทางชีวภาพและระบบนิเวศ (ECO-BEST) ได้ให้สถาบันวิจัยเพื่อการพัฒนาประเทศไทย (TDRI) ศึกษาสถานภาพและความเพียงพอของการเงินการคลังเพื่อการจัดการพื้นที่คุ้มครองและพื้นที่แนวกันชนของประเทศไทย โดยกำหนดให้พื้นที่มีการลงพื้นที่สำรวจและประเมินความต้องการที่ต้องการให้กับผู้ดูแลและผู้อนุรักษ์ ที่มีอยู่ 5 แห่งใน 6 จังหวัดคือ นครนายก สระบุรี นครราชสีมา ปราจีนบุรี ยะลา และบุรีรัมย์ เป็นพื้นที่เป้าหมาย

ระหว่างวันที่ 25 - 28 พฤศจิกายน 2555 ที่ผ่านมา โครงการฯ ได้ร่วมเดินทางไปกับคุณปริญญารัตน์ เลี้ยงเจริญ นักวิจัยจาก TDRI เพื่อสัมภาษณ์เจ้าหน้าที่ของรัฐกรรมการที่ปรึกษาพื้นที่และนักอนุรักษ์ภาคเอกชนและประชาชนในพื้นที่จังหวัดยะลา บุรีรัมย์ และนครราชสีมา

การสัมภาษณ์ในเบื้องต้นพบว่า นอกจากเงินที่รัฐบาลจัดสรรให้แก่อุทยานแห่งชาติและเขตราชอาณาจักรแล้ว ปีแล้ว อุทยานแห่งชาติจะได้รับเงินที่เป็นส่วนแบ่งจากเงินรายได้อุทยานแห่งชาติตัวอย่างมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับยอดเงินที่อุทยานแห่งชาตินั้นๆ เก็บได้หรือขึ้นอยู่กับการเขียนโครงการเพื่อขอใช้เงินรายได้ในแต่ละปี ในขณะที่เขตราชอาณาจักรแล้วป่าดงใหญ่จะไม่มีงบในส่วนนี้ และพบว่าบางพื้นที่ได้รับการสนับสนุนในรูปอุปกรณ์สำรวจสัตว์ป่าและเสบียงในการเดินป่าจากองค์กรระหว่างประเทศ เช่น สมาคมอนุรักษ์สัตว์ป่า (Wildlife Conservation Society) มูลนิธิเฟรแลนด์ (Freeland) และกองทุนสัตว์ป่าโลก (World Wildlife Fund) องค์กรพัฒนาเอกชนของไทยในระดับชาติ เช่น มูลนิธิพิทักษ์อุทยานเข้าใหญ่ และองค์กรในระดับท้องถิ่นตัวอย่าง เช่น องค์กรบริหารส่วนจังหวัด องค์กรบริหารส่วนตำบล สมาคมรักช์ปางสีดา ชมรมรักนกบุรีรัมย์ กลุ่มครุด้านสิ่งแวดล้อมเขตบุรีรัมย์ กลุ่มอนุรักษ์กระติงและบริษัทกระติงแดง (Red Bull) เป็นต้น

อย่างไรก็ตาม แม้ว่าขอบเขตของพื้นที่และลักษณะของเนื้องานที่มีมากเกินกำลังของเจ้าหน้าที่และกลุ่มคนที่สนใจงานอนุรักษ์ในพื้นที่ แต่สิ่งที่เป็นภาระหนักใจและเป็นภัยคุกคามที่รุนแรงต่อผืนป่ามีการลงทุนในพื้นที่มากขึ้น คือ แรงกดดันของกลุ่มผู้ลักลอบตัดไม้พะยุงและล่าสัตว์ป่า ที่ในวันนี้มีใช้การกระทำผิดกฎหมายเพื่อเลี้ยงปากท้องของชาวบ้าน แต่เป็นส่วนหนึ่งของการค้าข้ามชาติที่ใช้แรงงานต่างชาติ และที่นำหดหู่ที่สุด คือ การเข้าร่วมขบวนการของเยาวชนไทยที่ต้องการหาเงินไปซื้อยาเสพติดซึ่งเป็นภัยเงียบที่เกิดขึ้นในหลายหมู่บ้านนั้นเอง

Upcoming EVENTS

AID & INTERNATIONAL
DEVELOPMENT FORUM

“AID & INTERNATIONAL DEVELOPMENT FORUM”

จัดขึ้นระหว่างวันที่ 30-31 มกราคมนี้ ที่อิมแพดเมืองทองธานี โดยมีบูรของ GIZ
(หมายเลข 222) ร่วมจัดแสดงอยู่บริเวณ HALL 2

GIZ ร่วมกับ สวทช. เปิดอบรมหลักสูตร

“การบริหารสู่การเป็นผู้นำด้านธุรกิจ
สีเขียวระดับโลก”

ระหว่างวันที่ 8 มีนาคม – 8 มิถุนายน 2556
(ทุกวันศุกร์ และเสาร์เว้นเสาร์)

ดูรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่

<http://www.nstdaacademy.com/partnership/mlg>
หรือติดต่อที่เบอร์ 02-642-5001
อีเมล์ executive.edu@nstda.or.th

ผู้เขียน: ศิริพร ตรีพรไพรัช
ปริยา แก้วปุ่มกิจ
วารเทพ ทรงปัญญา

บรรณาธิการ:	ดวงฤทธิ์ สุรศักดิ์จินดา ชาลิตา นาคทับทิ เจนตซิชา โกลา ภูมิ พิดแทพ วรรณิกา วันวีระคิน มนพล กำแพงเศรษฐ นิภาพร อัศวภัทร	นิยะกิจ อี้ยวนานิช ธิตินัย พงศ์พิริยะกิจ ทอร์สเท่น ฟรีกเชอร์ โภมัส เลห์วันน์ ศุภฤกษ์ คงสุข อัมพوا มูลเมือง อนงนิตย์ ใจเกลี้ยง
-------------	--	---

รูปภาพทั้งหมดจัดทำขึ้นโดยคณะกรรมการโครงการ

สอบถามข้อมูลเพิ่มเติม กรุณาติดต่อ

ศิริพร ตรีพรไพรัช

ผู้จัดการฝ่ายงานประชาสัมพันธ์

องค์กรความร่วมมือระหว่างประเทศของเยอรมัน (GIZ)

193/63 อาคารเลครัชดา ชั้น 16

ถนนรัชดาภิเษกตัดใหม่ คลองเตย กรุงเทพฯ 10110

โทรศัพท์: 02-661-9273 โทรสาร: 02-661-9281-2

อีเมล: siriporn.treepornpairat@giz.de

เว็บไซต์: www.thai-german-cooperation.info

โครงการที่ได้รับการสนับสนุนโดยกระทรวงเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนาแห่งสหพันธ์
สาธารณรัฐเยอรมัน

- โครงการการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ ในภาคการขนส่งในภูมิภาคอาเซียน
- โครงการปรับปรุงคุณภาพอาหารในเมืองขนาดเล็กในภูมิภาคอาเซียน
- โครงการพัฒนาทำเรือนในภูมิภาคอาเซียนอย่างยั่งยืน
- โครงการควบคุมศัตรูกีฬาสำหรับพืชอาหารโดยชีววิธีในภูมิภาคอาเซียน
- โครงการมาตรฐานอาหารในภูมิภาคอาเซียน
- โครงการแผนพัฒนาและบูรณาการทรัพยากรเมือง (ด้านน้ำ พลังงานและอาหาร)
- โครงการความร่วมมือระหว่างไทย-เยอรมัน และมาเลเซีย-เยอรมัน
- โครงการเสริมสร้างศักยภาพสถาบันการตรวจสอบสุขสุดแห่งภูมิภาคอาเซียน

โครงการที่ได้รับการสนับสนุนโดยกระทรวงสิ่งแวดล้อม คุ้มครองธรรมชาติและความปลดภัยทาง
ปรมาณแห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน

- โครงการนโยบายด้านสภาพภูมิอากาศ
- โครงการการปกป้องสภาพภูมิอากาศในภาคการท่องเที่ยว
- โครงการมาตรการเพื่อลดก๊าซเรือนกระจกจากสำหรับอุตสาหกรรมเครื่องทำความเย็น
- โครงการการผลิตน้ำมันปาล์มอย่างยั่งยืนเพื่อใช้เป็นพลังงานชีวภาพ
- โครงการบริหารพื้นที่สู่มั่นคงเชิงระบบนิเวศเพื่อบรเทาภัยแล้งและอุทกภัย
- โครงการแผนแม่บทนโยบายการใช้พลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ
- เวทีหารือยุทธศาสตร์ด้านสิ่งแวดล้อมไทย-เยอรมัน

โครงการที่ได้รับการสนับสนุนโดยสภาพภูมิป่าร้อน ร้อนบาลีไทยและร้อนบาลีเยอรมัน

- โครงการเพิ่มศักยภาพการใช้มาตรการเศรษฐศาสตร์เพื่อคงคุณค่าของความหลากหลายทางชีวภาพและ
ระบบนิเวศ
- โครงการส่งเสริมอุตสาหกรรมชีนส่วนยานยนต์สีเขียว
- โครงการส่งเสริมการผลิตและการบริโภคอย่างยั่งยืน ด้านนโยบายสนับสนุน
- โครงการการจัดซื้อสินค้าและบริการที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและลดผลกระทบสิ่งแวดล้อม

โครงการที่ได้รับการสนับสนุนโดยกระทรวงเศรษฐกิจและเทคโนโลยีแห่งสหพันธ์สาธารณรัฐเยอรมัน

- แผนงานพัฒนาโครงการพลังงานทดแทนในภูมิภาคอาเซียนต่อวันออกเดินทาง